

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 271/18
R: 06-07; 012-07/18

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO
I VODOPRIVREDU BRČKO DISTRIKTA BiH
za period 01.01. - 31.12.2017. godine**

Brčko, juni 2018. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
2. UVOD	8
3. OPŠTI DIO	8
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	10
5. NALAZI I PREPORUKE.....	11
5.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.2. USKLAĐENOST SA ZAKONSKIM PROPISIMA.....	13
5.3. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA.....	13
5.4. PRIHODI I PRIMICI	14
5.5. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆIH IZDATAKA	15
5.5.1. <i>Izdaci za bruto plate i naknade</i>	15
5.5.2. <i>Izdaci za putne troškove</i>	15
5.5.3. <i>Izdaci za energiju</i>	16
5.5.4. <i>Izdaci za komunalne usluge</i>	16
5.5.5. <i>Izdaci za tekuće održavanje</i>	16
5.5.6. <i>Ugovorene usluge</i>	16
5.5.7. <i>Tekući grantovi</i>	17
5.6. BUDŽET KAPITALNIH POTREBA	20
5.7. OSTALI NALAZI.....	21
5.7.1. <i>Godišnji popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2017. godine</i>	21
6. KOMENTAR.....	22

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ODJELJENJE ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU ŠEFU ODJELJENJA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period **01.01. - 31.12.2017.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju, kao i primjerenost ponašanja revidiranog Odjeljenja nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 40/08; 29/14 i 23/16) i primjenljivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za prezentaciju finansijskog poslovanja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

- Odjeljenje u 2017. godini nije sačinjavalo polugodišnje izvještaje gradonačelniku o realizaciji podsticaja, što nije u skladu sa odredbama članova 9 i 10 Zakona o podsticajima u poljoprivredi.
- Izdaci za ugovore o povremenim i privremenim poslovima realizovani su u iznosu od 175.343,81 KM, na osnovu ugovora o posebnim poslovima koji se uglavnom odnose na realizaciju podsticaja i druge poslove koji su sistematizovani u organizacionom planu. Pravilnik o radu nije uredio način izbora izvršilaca i utvrđivanje naknade za poslove tako da su isti vršeni su bez postojanja unaprijed utvrđenih kriterija.
- Izdaci za grantove pojedincima na ime podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje za 2017. godinu izvršeni su u iznosu od 10.718.763,58 KM. Dokumentovanje činjeničnog stanja za proizvodnje započete i okončane prije donošenja budžeta i Pravilnika o podsticajima u 2017. godini, vršeno je sačinjavanjem privremenih zapisnika sa kriterijima koji su važili za 2016. godinu bez dosljednog dokumentovanja ispunjenosti opštih uslova koji se odnose na obavezu poljoprivrednih proizvođača da sjetvu, sadnju, tov i držanje stoke vrši po standardnim tehnologijama u skladu sa savremenom stručnom praksom. Zbog procijenjene mogućnosti nedostatka odobrenih sredstava do usvajanja amandmana na budžet isplata je vršena do 80% priznatog iznosa, a nakon odobravanja dodatnih sredstava amandmanima na budžet obračunata je razlika koja je ukalkulisana u izvršenje budžeta za 2017. godinu i sa razgraničenja isplaćivana u 2018. godini.
- Izvršenje popisa sredstava, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2017. godine nije izvršeno u skladu sa Uputstvom u popisu u dijelu propisanog roka, neizvršavanja popisa imovine u ZUP „Krug mašina“, uključivanja u popis sredstava koja nisu vlasništvo Distrikta u iznosu 88.11261, KM i zaduživanja imovine po korisnicima-kancelarijama.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim mogućih efekata napomena datih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Odjeljenja u toku 2017. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora
Amra Ilić, dipl. oec.

---

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor
Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, Odjeljenja za 2017. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih, dali smo slijedeće preporuke:

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje Odjeljenja prilikom izvršavanja značajnih transakcija i aktivnosti Odjeljenja.

Potrebno je uspostaviti procedure neophodne za eliminisanje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Odjeljenja uspostavljanjem systemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva Odjeljenja u cilju stalnog unapređivanja sistema internih kontrola na osnovu uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

Potrebno je obezbijediti da se izvještavanje o realizaciji i rezultatima podsticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o podsticajima u poljoprivredi.

Potrebno je godišnje programe rada donositi u roku propisanim Statutom Brčko distrikta BiH i istim definisati mjerljive aktivnosti vezane za realizaciju postavljenih ciljeva.

Potrebno je blagovremeno preduzimati radnje i aktivnosti neophodne za realizaciju ciljeva a izvještaje o stepenu izvršenja programskih zadataka temeljiti na mjerljivim uporednim podacima.

Potrebno je obezbijediti blagovremeno praćenje izvršenja plana prihoda u cilju njegovog usaglašavanja sa planiranim veličinama i realnog obrazloženja odstupanja stvarnih od planiranih veličina i dosljedne primjene odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, u cilju obezbjeđenja veće transparentnosti u postupku planiranja i nadzora namjenske upotrebe odobrenih budžetskih sredstava, unutrašnje preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10% prvobitno odobrenog iznosa za te namjene a povećanja iznad 10% realizovati u postupku rebalansa budžeta.

Potrebno je dopuniti kriterije za odabir prioriternih poljskih puteva objektiviziranjem načina vrednovanja učešća pojedinačnog kriterija kako bi se istom metodologijom vrednovali svi zahtjevi i izvršilo njihovo rangiranje ili utvrđivanjem redoslijeda primjene pojedinačnog kriterija na osnovu čega bi se izvršila ocjena prioriteta u okviru raspoloživog iznosa.

Potrebno je definisati posebne poslove u Odjeljenju, izvršiti njihovo vrednovanje i definisati proceduru načina angažovanja izvršilaca, kao i preispitati usaglašenost Organizacionog plana Odjeljenja sa potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.

Potrebno je obezbijediti dosljednu primjenu odredbi ugovora u dijelu mjesečnog izvještavanja o obimu i vrsti izvršenih poslova.

Potrebno je uspostaviti efikasne procedure kontrole ispunjenosti uslova za podsticaj koje će obezbijediti blagovremeno i dosljedno provođenje Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji i Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu, kao i unificirano dokumentovanje njihovog izvršenja u skladu sa prirodom djelatnosti koja je predmet podsticanja. Potrebno je grantove neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji sa programskim ciljevima Odjeljenja.

Potrebno je definisati proceduru naknadne kontrole namjenskog korištenja odobrenih grantova sa unificiranim obrascima planova i izvještaja korisnika granta po analitičkim pozicijama prema odobrenim namjenama.

Potrebno je prilikom kreiranja programa utroška grantova u kriterije za dodjelu grantova uključiti pravdanje zadnjeg odobrenog granta bez obzira na godinu odobrenja i davaoca granta – budžetskog korisnika Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, u cilju povećanja efikasnosti u realizaciji kapitalnih projekata, blagovremeno obezbijediti potrebne preduslove za njihovu realizaciju (izvori finansiranja, projektna dokumentacija, imovinsko pravni odnosi, provođenje postupaka javnih nabavki) kao i uvođenje izvođača radova u optimalnim rokovima kako bi se projekti okončali u okviru perioda za koji su odobreni.

Potrebno je, zbog složenosti procedure finansiranja i nabavke radova, prilikom realizacije navedenih projekta obezbijediti kontinuiran efektivan nadzor od strane Odjeljenja, u cilju pravovremenog i detaljnog informisanje nadležnih institucija o toku projekta, obimu, kvalitetu i vrijednosti izvršenih radova u cilju omogućavanja preduzimanja mjera za otklanjanje uočenih nedostataka i racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima.

Potrebno je kod višefaznog sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe, a imenovanjem istog omogućiti njegovu pouzdanu identifikaciju u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

Potrebno je blagovremenim pripremama i praćenjem rada komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza Odjeljenja obezbijediti dosljednu primjenu Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduživanja po kancelarijama, obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sačinjavanjem izvještaja u propisanim rokovima.

NALAZI I PREPORUKE OBAVLJENE REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za 2017. godinu na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu Godišnjeg plana revizije.

3. OPŠTI DIO

Odjeljenje je, shodno odredbama Statuta Brčko distrikta BiH, Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacionog plana Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, nadležno za:

- unapređenje i razvoj poljoprivrede, šumarstva, uzgoj životinja, lov i ribolov;
- režim, upotrebu, korišćenje i zaštitu voda i vodotoka;
- agroindustriju;
- veterinarsku djelatnost;
- zaštitu i unapređivanje šuma;
- ruralni razvoj;
- i druge poslove iz nadležnosti Odjeljenja određene zakonom i drugim propisima.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja, na način propisan članom 2 Organizacionog plana, utvrđene su sljedeće organizacione jedinice:

1. Pododjeljenje za poljoprivredu,
2. Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu,
3. Pododjeljenje za veterinarstvo,
4. Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku i ruralni razvoj.

Pododjeljenje za poljoprivredu nadležno je za:

- razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko Distrikta BiH;
- pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- stvaranje uslova u Brčko Distriktu BiH za postprivatizaciono investiranje;
- povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Brčko distriktu BiH.

Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu nadležno je za:

- pripremanje i sprovođenje zakona i drugih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede s ciljem racionalnog korištenja i zaštite šumskog fonda, racionalnog korišćenja i zaštite divljači i lovišta, racionalnog korišćenja i zaštite voda i vodnog dobra;

- obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnose na oblast šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- pripremanje strategija i razvojnih politika upravljanja šumama i šumskim fondom, lovištima i lovnim fondom, vodama, vodoprivrednim objektima i javnim vodnim dobrom;
- pripremanje akata, analiza i informacija iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- pripremanje stručnih podloga i rješenja za izradu razvojnog programa šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- čuvanje i zaštitu šumskog fonda kroz organizovani rad čuvarske službe;
- izradu prijedloga budžeta Pododjeljenja;
- implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede te koordinaciju s međunarodnim organizacijama koje finansiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti Pododjeljenja;
- davanje stručnih mišljenja, tumačenja i uputstava iz djelokruga rada Pododjeljenja;
- provođenje međunarodne saradnje, praćenje provođenja ugovora, konvencija i projekata;
- pripremanje potrebnih izvještaja Vladi i Skupštini kao i drugim nadležnim institucijama.

Pododjeljenje za veterinarstvo nadležno je za:

- publikovanje veterinarskih certifikata, uputstava i potvrda;
- veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti;
- praćenje i kontrolu trgovine i upotrebe lijekova u veterinarskoj medicini;
- kontrolu efikasnosti i štetnosti lijekova;
- kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih ćelija i embriona, kao i vode za napajanje životinja;
- vođenje registra životinja i objekata na regionalnom i nacionalnom nivou u skladu s propisima;
- osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- bezbjedivanje izvođenja kontrole imunosti;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- obezbjeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- uvođenje i razvijanje informacionog sistema u veterinarstvu BiH.

Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku i ruralni razvoj nadležno je za:

- izradu planova za ruralni razvoj sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva u skladu s prirodnim bazom resursa;
- koordinaciju razvoja pomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvoj malih preduzeća u ruralnim područjima);
- odabiranje pilot projekata za implementaciju na osnovu ocjene ekonomskog i socijalnog efekta koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu a pogotovu ruralnu zajednicu;
- kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući male sheme za započinjanje biznisa;
- provođenje aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjeljenju;
- implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- Monitoring kredita i projekata;
- podršku obezbjeđenju ruralnih kredita;
- koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Za izvršenje poslova iz djelokruga rada Odjeljenja sistematizovano je **71** radno mjesto u Organizacionom planu, dok je na dan 31.12.2017. godine u Odjeljenju bilo **64** zaposlenika. Odjeljenje je smješteno u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjeljenja za 2017. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjena sistema internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti i ovlašćenjima sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovodioca Odjeljenja nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realnog osnova za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

Obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2016. godinu broj 01-02-03-13-354/17 od 13.07.2017. godine Odjeljenje je sačinilo Akcioni plan po preporukama iz Izvještaja sa obrazloženjem i komentarima izvještaja i mjerama za rješavanje primjedbi iz revizorskog izvještaja, te isti dana 11.08.2017. godine dostavilo Kancelariji za reviziju.

Uvidom u planirane aktivnosti i izvještaj o radu Odjeljenja za 2017. godinu, te osvrtom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**

Odjeljenje je realizovalo preporuke koje se odnose na:

- Blagovremeno dostavljanje Akcionog plana za implementaciju preporuka po izvještaju za 2016. godinu,
- Blagovremeno i efektivno praćenje izvršenja budžeta za pravilnu klasifikaciju izdataka,
- Usklađivanje kandidovanih sredstava sa odobrenim budžetom,
- sadržaj programa rada,

- **Nerealizovane preporuke**

Odjeljenje nije realizovalo preporuke, koje se odnose na:

- Usaglašavanje i praćenje plana prihoda sa planiranim veličinama,
- Vršenje preraspodjele tekućih izdataka u okvirima 10% iznosa za te namjene odobrene prvobitnim budžetom,
- zaključivanje ugovora o posebnim poslovima za obavljanje poslova upražnjenih pozicija,
- blagovremeno donošenje Pravilnika o podsticajima prije perioda na koji se odnosi,
- dosljednu primjenu odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji prihoda,
- odobravanje grantova neprofitnim organizacijama bez precizne namjene sredstava.
- nominovanje i vrednovanje stalnih sredstava nakon izgradnje.

Preporuke nerealizovane iz prethodne dvije godine

- Ažuriranje postojećih akata o internim kontrolama,
- Šestomjesečno izvještavanje o realizaciji i rezultatima podsticaja,
- planiranje i izvršenje popisa imovine i obaveza na način i u rokovima propisanim Uputstvom.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. *Rukovodstvo i sistem internih kontrola*

Radom Odjeljenja rukovodi šef Odjeljenja, u skladu sa zakonom i uputstvima gradonačelnika, predlaže neophodne mjere radi efikasnog i efektivnog ostvarivanja utvrđenih ciljeva i zadataka iz nadležnosti Odjeljenja, zalaže se za poboljšanje stanja u oblastima iz svoje nadležnosti, te zastupa i štiti interese zaposlenih u tim oblastima.

Pododjeljenjima rukovode šefovi pododjeljenja, koji pružaju pomoć šefu Odjeljenja u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Radi ostvarenja programskih ciljeva, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola, što spada u odgovornost rukovodstva. Elemente interne kontrole uspostavljeni donošenjem Pravilnika o internoj kontroli i pojedinačnih akata i procedura usmjereni su na konkretne procese: prijem i obrada zahtjeva, odobravanje podsticaja, naknadnu kontrolu podnesenih zahtjeva i ispunjenosti kriterija propisanih Pravilnikom o podsticajima, prodaja drvnih sortimenata, dodjela šumskih sadnica, kontrola čišćenja prostorija, kontrola upotrebe telefona, vođenju registra poljoprivrednih gazdinstava.

Prilikom definisanja kontrolnih procedura nije izvršena identifikacija značajnih rizika koji mogu onemogućiti postizanje postavljenih ciljeva Odjeljenja, procjena vjerovatnoće njihovog nastanka i njihovog uticaja na poslovanje Odjeljenja, kao i definisanje odgovarajućih mjera za njihovo sprječavanje i korekciju negativnih efekata na poslovanje.

Uspostavljene procedure, zbog usmjerenosti na pojedinačne aktivnosti Odjeljenja, ne daju dovoljnu osnovu za uspostavu cjelovitog i efikasnog sistema internih kontrola. Osim toga u sistemu internih kontrola nedostaje adekvatan sistem nadzora, informisanja i komunikacija o nalazima kontrolnih aktivnosti, kako unutar Odjeljenja tako i sa ostalim učesnicima van Odjeljenja u povezanim poslovnim procesima.

Kontrolni postupci, obavljani na osnovu općih uputstava iz organizacionog plana, su formalizovani i svedeni na rutinske transakcije, što potvrđuju uočeni propusti i nepravilnosti i to:

- neblagovremenost donošenja programa rada za 2017. godinu,
- neblagovremenost izvještavanja gradonačelnika o realizaciji i efektima podsticaja,
- propusti u analitičkom praćenju izvršenja budžeta i neblagovremenom usklađivanju evidencija o prihodima sa evidencijama u Glavnoj knjizi Trezora prilikom sastavljanja obrazloženja o izvršenju budžeta,
- nedosljedno dokumentovanje ispunjenosti općih uslova za podsticaj u dijelu primjene savremenih tehnologija i stručnih praksi u poljoprivrednoj proizvodnji,
- zaključivanje ugovora o posebnim poslovima za poslove postojećih sistematizovanih pozicija bez postojanja propisane procedure izbora izvršilaca i utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova,
- izvršenje popisa na način i u roku koji nisu u skladu sa propisanim Uputstvom,

Potrebno je ažurirati postojeće akte o internim kontrolama u dijelu njihovog temeljenja na postojećim identificiranim rizicima, procjeni vjerovatnoće njihovog nastanka i uticaja na finansijsko poslovanje Odjeljenja prilikom izvršavanja značajnih transakcija i aktivnosti Odjeljenja.

Potrebno je uspostaviti procedure neophodne za eliminisanje procijenjenih rizika ili njihovo svođenje na prihvatljiv nivo, te obezbijediti kontinuiranu primjenu uspostavljenih procedura u svakodnevnom radu svih zaposlenika Odjeljenja uspostavljanjem systemske komunikacije između učesnika i efektivnog monitoringa od strane rukovodstva Odjeljenja u cilju stalnog unapređivanja sistema internih kontrola na osnovu uočenih propusta i informacija o promjenama u okruženju.

5.2. Usklađenost sa zakonskim propisima

Članom 9 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 11/06; 19/07 i 15/10) je utvrđena obaveza Odjeljenja da krajem godine ili periodično izvještava gradonačelnika o realizaciji podsticaja, dok je članom 10 propisana obaveza gradonačelnika da Skupštini Distrikta dva puta godišnje, šestomjesečno, dostavlja izvještaje o rezultatima podsticaja.

Revizijom je utvrđeno da Odjeljenje u 2017. godini nije sačinjavalo polugodišnje izvještaje o realizaciji podsticaja, niti su od strane gradonačelnika sačinjavani izvještaji o rezultatima podsticaja u funkciji uspostave adekvatnog sistema monitoringa u korištenju podsticaja definisanog Opštom politikom Brčko distrikta BiH za period 2016.-2020. godina i ocjene realizacije zakonom postavljenih ciljeva, što nije u skladu sa navedenim odredbama Zakona.

Potrebno je obezbijediti da se izvještavanje o realizaciji i rezultatima podsticaja vrši dosljednom primjenom Zakona o podsticajima u poljoprivredi.

5.3. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odredbama člana 58 Statuta Brčko distrikta BiH utvrđena je obaveza podnošenja godišnjeg izvještaja o radu Vlade Distrikta i programa rada Vlade za narednu godinu na kraju svake kalendarske godine. Revizijom smo utvrdili da Program rada Odjeljenja za 2017. godinu, kao sastavni dio Programa Vlade Distrikta, sačinjen i dostavljen sekretaru Vlade Distrikta 19.01.2017. godine, to jest nakon isteka roka propisanog Statutom.

Zbog potrebe usaglašavanja Plana rada sa Općom politikom Brčko distrikta BiH za period 2016-2020 godina izvršena je korekcija Plana rada i isti je dostavljen 16.03.2017. godine.

Odjeljenje je izradilo Program rada za 2017. godinu sa pet ciljeva djelovanja, i to:

1. izrada planova za ruralni razvoj, implementacija projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita te poboljšana kreditna podrška u oblasti poljoprivrede,
2. razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Brčko distrikta BiH,
3. racionalno korišćenje i unapređenje šumskog fonda, uređenje vodotoka i povećanje stepena zaštite od poplava,
4. povećanje stepena zaštite zdravlja životinja i smanjen stepen opasnosti prelaska zaraza na ljude i
5. aktivnosti u borbi protiv korupcije.

U skladu sa postavljenim ciljevima, Odjeljenje je po isteku godine izradilo Izvještaj o radu u kojem su pojedinačno navedene aktivnosti u 2017. godini koje su provedene u cilju njihove realizacije sa ocjenom stepena realizacije i obrazloženjem uzroka u slučaju neizvršenja.

Od aktivnosti sa realizacijom cilja 1. od 4 aktivnosti realizovane su dvije a samo djelimično su realizovane aktivnosti na sudjelovanju u provedbi strategija na nivou BiH, i realizacija kreditne linije iz oblasti poljoprivrede.

Od 4 planirane aktivnosti na realizaciji cilja 2. distribucija podsticaja je izvršena djelimično, dok 2. aktivnosti nisu realizovane: funkcionisanje sistema protivgradne zaštite u 2017. godini

obzirom da na raspisani tender nije bilo prijava; kao ni planirani zakoni o pčelarstvu, ambroziji, izmjene zakona o podsticajima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Kao jedina planirana aktivnost u borbi protiv korupcije planirano je pojačanje interne kontrole i poboljšanje procedura rada kompletnog odjeljenja. U izvještaju nisu prezentirani uporedni podaci (prošla godina ili plan tekuće godine) tako da se ne može dati ocjena stepena realizacije postavljenog cilja.

Potrebno je godišnje programe rada donositi u roku propisanim Statutom Brčko distrikta BiH i istim definisati mjerljive aktivnosti vezane za realizaciju postavljenih ciljeva.

Potrebno je blagovremeno preduzimati radnje i aktivnosti neophodne za realizaciju ciljeva a izvještaje o stepenu izvršenja programskih zadataka temeljiti na mjerljivim uporednim podacima.

5.4. Prihodi i primici

Odjeljenje je za 2017. godinu planiralo prihode u iznosu od **1.001.900,00 KM**, a ostvarilo u iznosu od **1.084.481,35 KM** ili 108,2 % (tabela br. 3 u prilogu Izvještaja).

Prihodi se odnose na:

- **administrativne takse** na Uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom, na Rješenja o dozvoli za uvoz, na zahtjev za polaganje ribolovačkih ispita, uvjerenja o položenom ribolovačkom ispitu, na vodoprivredne uslove i saglasnosti, dozvole, na zahtjev za sječu u privatnim šumama u iznosu **1.916,10 KM**
- **posebne naknade i takse**, odnosno posebne vodoprivredne naknade, naknade za korištenje opštekorisnih funkcija šuma, naknade za izvršene veterinarsko sanitarne preglede u zemlji i posebne vodoprivredne naknade za izvađeni materijal iz vodotoka u iznosu **919.758,24 KM**;
- **prihodi od pružanja javnih usluga**, i to: prihodi od prodaje drveta fizičkim licima, sredstva za reprodukciju privatnih šuma, sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu Distrikta i usluge laboratorijskog ispitivanja plodnosti zemljišta u iznosu **143.757,02 KM** ;
- **ostale neplanirane uplate**, odnose se na refundaciju utroška električne energije za rad Crpne stanice „Đurići“ Vučilovac od Agencije za vode Sarajevo i JU „Vode Srpske“ Bijeljina u iznosu od **18.011,24 KM**,
- **grantovi iz inostranstva** od povratka namjenskog robnog kredita za steone junice u iznosu 988,75,00 KM i
- **ostali prihodi 50,00 KM**

Članom 21 stav (2) tačka b) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžeta propisano je da budžetski korisnici u obrazloženju izvršenja budžeta trebaju objasniti uzroke neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana značajnih prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, a po mogućnosti i kvantificirati odstupanja po uzrocima nastajanja.

Odjeljenje nije dosljedno postupilo u skladu sa navedenim odredbama obzirom da je u obrazloženju kao plansku kategoriju uzelo podatke iz prvobitnog budžeta bez kasnijih usklađivanja rebalansima na kraju godine

Povećanje naplate značajnijih prihoda u odnosu na plan bilo je kod naknade za korišćenje opštekorisnih funkcija šuma (120,5%), posebne vodoprivredne naknade za izvađeni materijal iz vodotoka (105,3 %) i prihodi od pružanja javnih usluga (166,0%).

Potrebno je obezbijediti blagovremeno praćenje izvršenja plana prihoda u cilju njegovog usaglašavanja sa planiranim veličinama i realnog obrazloženja odstupanja stvarnih od planiranih veličina i dosljedne primjene odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Brčko distriktu BiH.

5.5. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Tekući budžet Odjeljenja za 2017. godinu odobren je u iznosu od 13.826.378,89 KM, a izvršen je u iznosu od 13.371.903,38 KM, odnosno 96,7% plana (tabela br. 1 u prilogu Izvještaja).

Članom 9 stav (2) Zakona o izvršenju budžeta za 2017. godinu je propisano da budžetski korisnici sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do iznosa planiranog za tog budžetskog korisnika.

Prilikom unutrašnje preraspodjele budžetskih sredstava za putne troškove, energiju i bankarske usluge, Odjeljenje je premašilo ograničenje od 10% prvobitnog budžeta za te namjene. Preraspodjela je izvršena u okviru 10% ukupnog tekućeg budžeta ali ukazuje na nerealnost u planiranju pojedinačnih pozicija i neprimjerenost u obimu promjene namjene sredstava utvrđene prvobitnim budžetom.

Potrebno je, u cilju obezbjeđenja veće transparentnosti u postupku planiranja i nadzora namjenske upotrebe odobrenih budžetskih sredstava, unutrašnje preraspodjele sredstava za određenu namjenu vršiti u granicama od 10% prvobitno odobrenog iznosa za te namjene a povećanja iznad 10% realizovati u postupku rebalansa budžeta.

5.5.1. Izdaci za bruto plate i naknade

Izdaci za bruto plate i naknade odobreni su budžetom u iznosu 1.365.378,98 KM, a izvršeni u iznosu od 1.344.023,90 KM ili 98,4% plana.

U okviru bruto plata i naknada na bruto plate se odnosi 1.333.769,69 KM a na naknade 10.254,21 KM.

Doprinosi na teret poslodavca isplaćeni su u iznosu od 35.497,01 KM ili 92,2% plana.

5.5.2. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove odobreni su prvobitnim budžetom u iznosu 12.000,00 KM, preraspodjelom su uvećani na 19.000,00 KM a izvršeni su u iznosu od 13.331,38 KM ili 70,2%.

5.5.3. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju odobreni su u iznosu 97.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 55.938,08 KM ili 57,7%.

5.5.4. Izdaci za komunalne usluge

Izdaci za komunalne usluge odobreni su u iznosu od 27.800,00 KM, a izvršeni u iznosu od 14.862,33 KM, ili 53,5 %.

5.5.5. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu 429.000,00 KM, a izvršeni u iznosu od 362.939,23 KM ili 84,6% plana. Najznačajniji izdaci odnose se na sanaciju šteta od poplava 223.187,78 KM, održavanje vodoprivrednih objekata 73.771,18 KM, održavanje vozila 19.503,84 KM i održavanje zelenih površina 18.626,40 KM.

5.5.6. Ugovorene usluge

Ugovorene usluge odobrene su u iznosu od 688.500,00 KM, a izvršene u iznosu od 588.744,32 KM ili 85,5%.

Od navedenog iznosa najznačajniji izdaci odnose se na: usluge nasipanja poljskih puteva 197.214,26 KM, ugovori o posebnim poslovima 175.343,81 KM, usluge zbrinjavanja pasa lotalica 100.000,00 KM, usluge laboratorijskog ispitivanja uzoraka 40.577,00 KM.

Izdaci za nasipanje poljskih puteva realizovani su zaključivanjem dva pojedinačna ugovora za nasipanje 35 poljskih puteva na osnovu okvirnog sporazuma iz 2016. godine.

Odabir prioriternih poljskih puteva za nasipanje vrši se na osnovu prijedloga komisije koju formira šef Odjeljenja. Komisija vrši analizu prispjelih zahtjeva na osnovu Odluke o utvrđivanju kriterija za odabir prioriternih poljskih puteva i čišćenje kanala pored istih na području Brčko distrikta BiH broj 23-001329/15 od 03.07.2015. godine. Odluka sadrži osam kriterija kojim su postavljeni formalni uslovi za podnošenje zahtjeva i određeni prioriteti vezani za status podnosioca, stanje puta, broj parcela, teritorijalna zastupljenost stanovništva. Odlukom nije izvršena hijerarhija kriterija niti način vrednovanja svakog konkretnog kriterija u okviru svih podnesenih zahtjeva tako da se vrednovanje vrši subjektivnim stavom komisije.

Na osnovu izvršene analize zahtjeva komisija sačinjava prijedlog puteva za nasipanje u tekućoj godini i upućuje ga šefu odjeljenja na odobravanje.

Potrebno je dopuniti kriterije za odabir prioriternih poljskih puteva objektiviziranjem načina vrednovanja učešća pojedinačnog kriterija kako bi se istom metodologijom vrednovali svi zahtjevi i izvršilo njihovo rangiranje ili utvrđivanjem redoslijeda primjene pojedinačnog kriterija na osnovu čega bi se izvršila ocjena prioriteta u okviru raspoloživog iznosa.

U periodu 01.01.-31.10.2017. godine realizovani su izdaci po ugovorima o djelu u iznosu od 175.343,81 KM.

Izdaci se odnose na naknade po ugovorima o obavljanju posebnih poslova. Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na osnovu 4 Odluke Vlade o davanju saglasnosti za angažovanje 41 izvršioca, za poslove za koje prema obrazloženju Odjeljenja nisu predviđena radna mjesta. Uvidom u pojedinačne ugovore i zahtjeve za saglasnost Vlade Brčko distrikta BiH utvrđeno je da se ugovoreni posebni poslovi uglavnom odnose na poslove na realizaciji podsticaja i druge poslove za koje postoje upražnjene pozicije.

Zakonom o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH je propisano da se način angažovanja lica, naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu.

Pravilnikom o radu propisani su forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova, dok su način angažovanja i visina naknade dati u nadležnost rukovodioca organa uprave bez postojanja utvrđenih procedura i kriterija koji bi osigurali načelo transparentnosti u postupku izbora izvršilaca i utvrđivanja visine naknade.

Izveštavanje Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima vršeno je dostavom jednog primjerka ugovora bez provjere prijave lica na evidenciju Zavoda, što za posljedicu ima privremeno brisanje angažovanih lica iz evidencije nezaposlenih lica i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definisan obveznik uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja, tako da angažovana lica u toku rada nisu pokrivena zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u datim okolnostima mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Odredbama ugovora, u članu 2, utvrđena je obaveza izvršioca posla da šefu Odjeljenja podnosi mjesečne izvještaje o obavljenim poslovima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da izvršiocu posebnih poslova nisu sačinjavali i dostavljali mjesečne izvještaje o vrsti i obimu izvršenih poslova, niti su isti bili osnov za isplatu naknade.

Potrebno je definisati posebne poslove u Odjeljenju, izvršiti njihovo vrednovanje i definisati proceduru načina angažovanja izvršilaca, kao i preispitati usaglašenost Organizacionog plana Odjeljenja sa potrebama za obavljanje djelatnosti.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.

Potrebno je obezbijediti dosljednu primjenu odredbi ugovora u dijelu mjesečnog izveštavanja o obimu i vrsti izvršenih poslova.

5.5.7. Tekući grantovi

Izdaci za tekuće grantove za 2017. godinu odobreni su budžetom u iznosu od 10.920.500,00 KM, a izvršeni u iznosu **10.829.263,58 KM** ili **99,2 %**.

Od navedenog iznosa na grantove pojedincima odnosi se 10.718.763,58 KM i na grantove neprofitnim organizacijama 110.500,00 KM.

Grantovi pojedincima koji se odnose na podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji su odobreni u iznosu od 10.753.000,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 10.718.763,58 KM, ili 99,7 %.

Odobranje podsticaja vrši se na osnovu Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen 27.07.2017. godine a stupio na snagu 01.08.2017. godine. U toku godine su vršene dvije izmjene koje su stupile na snagu 08.08.2017. godine i 16.11.2017. godine.

Javni poziv za podsticaj u 2017. godini objavljen je 04.08.2017. i trajao od 14.08.-27.09.2017. godine. Odlukom šefa Odjeljenja od 26.09.2017. godine rok za podnošenje zahtjeva za podsticaj produžen je do 02.10.2017. godine. Uz zahtjev za podsticaj podnosioci predaju potrebnu dokumentaciju neophodnu za sticanje prava za korišćenje podsticaja. Na poleđini zahtjeva se konstatuje njegova kompletnost ili nedostajući dokumenti i rok za njihovo dostavljanje.

U toku trajanja javnog poziva korisnici mogu podnositi nove zahtjeve za korišćenje sredstava podsticaja koji se tretiraju kao dopuna prvobitno podnesenog zahtjeva. Rok za podnošenje zahtjeva za podsticaje poljoprivredne proizvodnje je 45 dana od raspisivanja javnog poziva.

Članom 5 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji regulisano je da pravo na podsticaj imaju korisnici pod uslovom: da su upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata u Brčko distriktu BiH ili jednom od registara; da obavljaju djelatnost iz oblasti poljoprivrede ili sprovode mjere politike ruralnog razvoja u Brčko distriktu BiH koje obuhvataju mjere za: povećanje konkurentnosti, zaštitu ruralne okoline i leader pristup, diversifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima; da imaju prebivalište, sjedište ili posjeduju vlastito poljoprivredno zemljište na teritoriji Brčko distrikta BiH; da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za uskladištenje ili će biti potrošen kao reprodukcioni materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvoja; da su ispunili obaveze prema Brčko distriktu BiH po osnovu: ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH; ugovora o robnim kreditima za steone junice; doprinosa za zdravstveno osiguranje zaposlenih za pravna lica i poreskih obaveza za pravna lica. Korisnici koji ostvare pravo na podsticaj dužni su da dobijena sredstva namjenski koriste.

Pravilnikom je namjensko korišćenje veoma široko postavljeno u obliku izjave o namjeravanoj prodaji ili skladištenju za reprodukciju ili kasniju prodaju. Korisnici nemaju obavezu naknadnog dokazivanja prodaje i uskladištenja, kao ni namjenske upotrebe ranije uskladištenih proizvoda, što dovodi u pitanje realizaciju postavljenog cilja stvaranja i unapređivanja **komercijalne** poljoprivredne proizvodnje, koja bi nakon finalizacije bila verificirana na tržištu.

Pravilnikom nisu definisani prioriteta u podsticanju pojedinih vrsta proizvodnje niti su kvantificirana sredstva za ostvarenje postavljenih pojedinačnih ciljeva. Takođe, nisu uspostavljeni mjerljivi parametri za ocjenu njihovog ostvarivanja, tako da se mjerenje efekata podsticaja svodi na ukupno finansijsko izvršenje budžeta.

Zbog neblagovremenog donošenja budžeta i Pravilnika o podsticajima u 2017. godini, do njegovog donošenja dokumentovanje započete i okončane proizvodnje vršeno je na osnovu privremenih zapisnika Komisije odjeljenja koji su vršeni na zahtjev potencijalnih korisnika, na osnovu kriterija iz Pravilnika za 2016. godinu.

Isplata podsticaja za 2017. godinu započeta je 28.09.2017. godine zbog datuma usvajanja budžeta i donošenja Pravilnika za 2017. godinu.

Uvidom u predmete po pojedinačnim zahtjevima utvrdili smo da su prije usvajanja Pravilnika za 2017. godinu, zbog nepostojanja kriterija, sačinjavani privremeni zapisnici po metodologiji iz prethodnih godina.

Uvidom u privremene zapisnike konstatovano je da je dio zapisnika sačinjavan nakon okončanja kandidovane poljoprivredne proizvodnje, čime je umanjena vjerodostojnost dokumentovanja ispunjavanja uslova za podsticaj.

Pravilnikom za 2017. godinu u članu 6 stav 1 tačke f) kao jedan od opštih kriterija propisana je obaveza poljoprivrednih proizvođača da sjetvu, sadnju, tov i držanje stoke vrši po standardnim tehnologijama u skladu sa savremenom stručnom praksom.

U stavu 2 istog člana propisano je da ispunjavanje pomenutog kriterija utvrđuje komisija za podsticaj.

Uvidom u zapisnike komisije utvrđeno je da u značajnom broju zapisnika nije konstatovana primjena standardnih tehnologija i savremene stručne prakse što je jedan od opštih eliminatornih uslova za odobrenje podsticaja.

Članom 5 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji propisani su uslovi za sticanje prava na podsticaj. Stavom (1) tačka e) pomenutog člana kao uslov za sticanje prava na podsticaj propisana je obaveza izmirenja obaveza prema Brčko distriktu BiH. U skladu sa odredbama člana 9 stav (8) Pravilnika Odjeljenje je u obavezi da po službenoj dužnosti pribavi navedene podatke.

Odjeljenje je kao dokaz za ispunjavanje propisanog uslova nije dokumentovalo vlastitu provjeru, nego je uzimalo izjavu podnosioca zahtjeva, što ne predstavlja pouzdan dokaz o izmirenju obaveza.

Potrebno je uspostaviti efikasne procedure kontrole ispunjenosti uslova za podsticaj koje će obezbijediti blagovremeno i dosljedno provođenje Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji i Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji za 2017. godinu, kao i unificirano dokumentovanje njihovog izvršenja u skladu sa prirodom djelatnosti koja je predmet podsticanja.

Grantovi neprofitnim organizacijama odobreni su u iznosu od 167.500,00 KM a izvršeni u iznosu od 110.500,00 KM ili 66%.

Svi grantovi su pojedinačno pozicionirani u knjizi budžeta. Odobravanje i isplata izvršeni su u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška tekućih grantova u Odjeljenju za 2017. godinu, na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika. Kriteriji za dodjelu su da je organizacija pozicionirana u Programu i da uz zahtjev mora priložiti Plan rada za 2017. godinu, Rješenje o registraciji i izvještaj o utrošku granta za prethodnu godinu.

Revizijom smo utvrdili da dio priloženih planova rada nema korelaciju sa zahtjevom za sredstvima i programom i nadležnošću Odjeljenja. Odjeljenje je formiralo komisiju sa zadatkom kontrole utroška ranije odobrenih sredstava tako da je zbog neodgovarajućeg pravedanja sredstava odbijen značajan broj zahtjeva. Odjeljenje nema definisane procedure interne kontrole dodijeljenih grantova tako da je komisija radila na osnovu traženih kriterija u programu utroška grantova za 2016. godinu. Postojeći programi utroška grantova i kriteriji za dodjelu ne obezbjeđuju kontrolu namjenske upotrebe neopravdanih grantova dobijenih u ranijim godinama niti grantova koji su u prethodnoj godini odobreni od strane drugog budžetskog korisnika. Među odobrenim zahtjevima samo je jedan korisnik u potpunosti opravdao primljena sredstva u prethodnoj godini tako da su osim njega grantovi

odobreni korisnicima koji nisu koristili grant u prethodnoj godini. Značajan dio tekućih grantova odobren je za sticanje imovine neprofitnih organizacija (kapitalni grantovi) bez postojanja uslova za adekvatno provođenje zahtijevanih postupaka javnih nabavki, kao i stvaranja uslova za naknadno praćenje njene namjenske upotrebe i sprečavanja njenog otuđenja.

Potrebno je grantove neprofitnim organizacijama odobravati za programe koji su u korelaciji sa programskim ciljevima Odjeljenja.

Potrebno je definisati proceduru naknadne kontrole namjenskog korištenja odobrenih grantova sa unificiranim obrascima planova i izvještaja korisnika granta po analitičkim pozicijama prema odobrenim namjenama.

Potrebno je prilikom kreiranja programa utroška grantova u kriterije za dodjelu grantova uključiti pravdanje zadnjeg odobrenog granta bez obzira na godinu odobrenja i davanja granta – budžetskog korisnika Brčko distrikta BiH.

5.6. Budžet kapitalnih potreba

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2015.-2017. godina iskazana su u iznosu 6.960.922,53 KM, a izvršena su u iznosu od 958.975,89 KM, ili 13,8% izvršenja (Tabela 2 u prilogu Izvještaja).

Revizijom je utvrđeno da su projekti 5804, 5806, 5812 i 5808 iz kapitalnog budžeta za 2015. godinu, amandmanima na budžet za 2017. godinu, kao projekti 8228, 8229, 8230 i 8231 preneseni u kapitalni budžet za 2017. godinu u ukupnom iznosu od 2.421.883,03 KM iskazani kao nerealizovani u 2015. godini i odobreni u 2017. godini. Zbog dvostrukog iskazivanja projekata iskazani odobreni iznos treba umanjiti na 4.539.039,50 KM tako da je stepen ukupnog izvršenja 21,1%.

Ukupno odobrena sredstva za 2017. godinu (sa prenosom iz 2015. godine) iznose 3.536.258,33 KM a izvršena su tokom 2017. godine u iznosu od 159.283,45 KM ili 4,5% od čega se najveći dio odnosi na projekte odobrene 2015. godine a prenesene u 2017. godinu.

Navedeni preneseni projekti finansiraju iz kreditnih sredstava Svjetske banke, a procedura nabavke i realizacija projekata u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH vrši se preko APCU-Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata RS u Banja Luci.

Uzimajući u obzir postojanje posrednika za implementaciju projekata, složenost njihove realizacije i postojanja iskustava u korištenju inostranih kreditnih sredstava moguće je očekivati prolongiranje rokova realizacije koji mogu dovesti do dodatnih troškova u vidu naknada i kamata.

Potrebno je, u cilju povećanja efikasnosti u realizaciji kapitalnih projekata, blagovremeno obezbijediti potrebne preduslove za njihovu realizaciju (izvori finansiranja, projektna dokumentacija, imovinsko pravni odnosi, provođenje postupaka javnih nabavki) kao i uvođenje izvođača radova u optimalnim rokovima kako bi se projekti okončali u okviru perioda za koji su odobreni.

Potrebno je, zbog složenosti procedure finansiranja i nabavke radova, prilikom realizacije navedenih projekata obezbijediti kontinuiran efektivan nadzor od strane Odjeljenja, u cilju pravovremenog i detaljnog informisanje nadležnih institucija o toku projekta, obimu, kvalitetu i vrijednosti izvršenih radova u cilju omogućavanja

preduzimanja mjera za otklanjanje uočenih nedostataka i racionalnog raspolaganja odobrenim sredstvima.

5.7. Ostali nalazi

5.7.1. Godišnji popis sredstava i obaveza na dan 31.12.2017. godine

Odlukom šefa Odjeljenja broj: 13-003301/17 broj akta 09-1165ST-001/17 od 16.11.2017. godine imenovana je Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, materijala na zalih i potraživanja i obaveza.

Članom 7 stavom 1 Uputstva je propisano da je komisija za popis dužna da izvrši popis i da isti dostavi Centralnoj komisiji i Trezoru najkasnije do 15. januara naredne godine.

Komisija Odjeljenja je izvršila popis stalnih sredstava i obaveza na dan 31.12.2017. godine i dana 21.02.2018. godine sačinila Izvještaj o izvršenom popisu koji je dana dostavila Direkciji za finansije BD BiH i Centralnoj popisnoj komisiji.

Usaglašavanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja sa Direkcijom za finansije BD BiH izvršeno je 22.02.2018. godine, što znači da popis stalnih sredstava i obaveza nije izvršen u propisanom roku, te isti nije blagovremeno dostavljen Centralnoj komisiji i Trezoru, što nije u skladu sa članom 7 stavom 1 tačka a) Uputstva.

Uvidom u popisne liste utvrdili smo da je imenovanje pojedinačnih stalnih sredstava vršeno preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (uređenje, regulacija, rekonstrukcija). U popisne liste uključena je i imovina koja ne pripada Distriktu ali je realizovana kroz kapitalni budžet (sadnice višegodišnjeg drveća u privatnim šumama) u vrijednosti 88.112,61 KM.

U izvještaju je posebno iskazana vrijednost imovine u ZUP „Krug mašina“ u iznosu od 3.076.078,95 KM, koja je iskazana na osnovu stanja u knjigama. Zbog započetog postupka sudskog izvršenja Komisija nije imala pristup imovini, o čemu je sačinjena službena zabilješka.

Članom 3 stav 1 Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 30/08) propisano je da komisija za popis sredstava, potraživanja i obaveza kod budžetskih institucija ima zadatak da: vrši popis sredstava, potraživanja i obaveza u skladu sa ovim uputstvom, da kod popisa stalnih sredstava na vidnom mjestu stavi naljepnicu s pripadajućim inventurnim brojem, i sačinjava popise po kancelarijama uz potpis službenika iz te kancelarije.

Odjeljenje nije uspostavilo evidenciju i zaduženje stalnim sredstvima i inventarom po kancelarijama.

Navedeni nedostaci ukazuju da je popis značajnim dijelom izvršen preuzimanjem knjigovodstvenih evidencija, a ne utvrđivanjem stvarne suštine sredstava i njihove realne vrijednosti na dan popisa.

Potrebno je kod višefaznog sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe, a imenovanjem istog omogućiti njegovu pouzdanu identifikaciju u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

Potrebno je blagovremenim pripremama i praćenjem rada komisije za popis sredstava, potraživanja i obaveza Odjeljenja obezbijediti dosljednu primjenu Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza u dijelu pouzdane identifikacije pojedinačnih stavki, zaduživanja po kancelarijama, obuhvata cjelokupne vlastite imovine i okončanja popisa sačinjavanjem izvještaja u propisanim rokovima.

6. KOMENTAR

Odjeljenju je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za 2017. godinu broj: 01-02-03-13-210/18 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Odjeljenje u ostavljenom roku od 15 dana nije dostavilo primjedbe na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja, te isti postaje konačan

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

7. PRILOZI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2017. godinu

Tabela br. 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2016.	Plan budžeta 2017.	Preraspodjela	Rebalans	Odobreni budžet	Izvršenje 2017.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8		9
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.317.203,14	1.414.137,42	0,00	-48.758,44	1.365.378,98	1.344.023,90	102	98,4
611100	Bruto plaće i naknade	1.310.966,94	1.408.137,42	0,00	-55.158,44	1.352.978,98	1.333.769,69	102	98,6
611200	Naknade zaposlenim	6.236,20	6.000,00	0,00	6.400,00	12.400,00	10.254,21	164	82,7
612100	Doprinosi na teret poslodavca	38.415,74	40.053,84	0,00	-1.570,25	38.483,59	35.497,01	92,4	92,2
613000	Izdaci za materijal i usluge	1.062.618,38	1.662.330,00	0,00	-160.313,68	1.502.016,32	1.163.118,89	109	77,4
613100	Putni troškovi	7.853,96	12.000,00	7.000,00	0,00	19.000,00	13.331,38	170	70,2
613200	Izdaci za energiju	33.838,43	81.500,00	15.500,00	0,00	97.000,00	55.938,08	165	57,7
613300	Izdaci za komunalne usluge	16.264,12	27.800,00	0,00	0,00	27.800,00	14.862,33	91,4	53,5
613400	Nabavka materijala	138.290,90	267.030,00	12.500,00	-70.000,00	184.530,00	90.574,00	65,5	49,1
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	27.413,50	42.900,00	1.500,00	0,00	44.400,00	29.313,58	107	66
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0,00	1.000,00	0,00	2.686,32	3.686,32	2.686,32		72,9
613700	Izdaci za tekuće održavanje	366.588,34	390.000,00	39.000,00	0,00	429.000,00	362.939,23	99	84,6
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	4.586,79	7.100,00	1.000,00	0,00	8.100,00	4.729,65	103	58,4
613900	Ugovorene usluge	467.782,34	833.000,00	51.500,00	-93.000,00	688.500,00	588.744,32	126	85,5
614000	Tekući grantovi	9.109.880,41	8.757.500,00	0,00	2.163.000,00	10.920.500,00	10.829.263,58	119	99,2
614200	Grantovi pojedincima	9.000.880,41	8.590.000,00	0,00	2.163.000,00	10.753.000,00	10.718.763,58	119	99,7
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	109.000,00	167.500,00	0,00	0,00	167.500,00	110.500,00	101	66
	Ukupno tekući izdaci	11.528.117,67	11.874.021,26	0,00	1.952.357,63	13.826.378,89	13.371.903,38	116	96,7

Budžet kapitalnih potreba**Tabela br. 2**

Godina	Odobreno	Izvršeno do 2016	Izvršeno 2016	Ukupno izvršenje	%
2015	2.760.664,20	265.026,51	46.293,11	311.319,62	11,3
2016	664.000,00	10.000,00	478.372,82	488.372,82	73,6
2017	3.536.258,33	0,00	159.283,45	159.283,45	4,5
UKUPNO:	6.960.922,53	275.026,51	683.949,38	958.975,89	13,8

Prikaz planiranih i ostvarenih prihoda i primitaka po vrstama**Tabela br. 3**

Opis	Ostvarenje 2016.g	Plan prihoda	Ostvarenje 2017.	%
Prihodi od nefinans. jav. preduz. i fin. javnih institucija	0,00	800,00	50,00	6,3
Administrativne takse	1.525,00	20.000,00	1.916,10	9,6
Posebne naknade i takse	906.948,00	891.500,00	919.758,24	103,1
Prihodi od pružanja javnih usluga	134.180,00	86.600,00	143.757,02	166,0
Neplanirane uplate-prihodi	24.693,00	0,00	18.011,24	
Grantovi iz inozemstva-sredstva od povrata kredita u vidu steonih junica	264,00	3.000,00	988,75	33,0
Prihodi koji ne pripadaju Odjeljenju	6.975,00	0,00	0,00	0
U K U P N O:	1.074.585,00	1.001.900,00	1.084.481,35	108,2